

CAN YOU ANSWER THESE QUESTIONS?

1. Under what circumstances was R. Yitzchak Abravanel forced to leave Portugal?
2. For how long a period of time did R. Yitzchak Abravanel serve King Ferdinand of Spain?
3. Why was the Inquisition implemented?
4. Name three contributions that Jews made in the field of navigation.
5. Is there any indication that Columbus was a Jew?

This and much more will be addressed in the twelfth lecture of this series: "Was Christopher Columbus a Jew?".

To derive maximum benefit from this lecture, keep these questions in mind as you listen to the tape and read through the outline. Go back to these questions once again at the end of the lecture and see how well you answer them.

PLEASE NOTE: This outline and source book was designed as a powerful tool to help you appreciate and understand the basis of Jewish History. Although the lectures can be listened to without the use of the outline, we advise you to read the outline to enhance your comprehension. Use it as well as a handy reference guide and for quick review.

THE EPIC OF THE ETERNAL PEOPLE

Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series VI Lecture #12

WAS CHRISTOPHER COLUMBUS A JEW?
THE JEWISH DISCOVERY OF THE NEW WORLD

Presented by Rabbi Shmuel Irons

I. Don Yitzchak Abravanel

A. A Family of Royalty

אני הגבר יצחק בן איש חי רב פעלים בישראל גדול שמו אדון יהודה בן שמואל בן יהודה בן יוסף בן יהודה מבני אברבנאל כלם אנשים ראשי בני ישראל משורש ישי בית הלחמי ממשפחת בית דוד נגיד ומצוה לאומי זצ"ל. הקדמת דון ר' יצחק אברבנאל לפירושו לס' יהושע

I, **Yitzchak**, the son of a vibrant man of considerable accomplishments amongst the Jewish People and of great renown, **Don Yehudah** the son of **Shmuel** the son of **Yehudah** the son of **Yosef** the son of **Yehudah** from the family of **Abravanel**. These were all men of stature who were leaders of the Jewish People and were descendants of the Jesse of Bethlehem of the family of the House of David who was the leader and commander of my people. The memory of the righteous shall be for a blessing. **Prologue to R. Yitzchak Abravanel's commentary to Joshua**

B. The Finance Minister of Alphonse V, King of Portugal

שלו הייתי בביתי בית והון נחלת אבות בית מלא ברכת ד' בלישבונו"ה עיר ואם במלכות פורטוגאל . . . ומשם יפרד מפי ספרים ומפי סופרים טוב טעם ודעת ויראת ד' בביתי ובחומתי הון עתק וצדקה יד ושם תורה וגדולה הגבורים אשר מעולם ורענן בהיכל המלך דון אלפונשו מלך גבור ומשל ממשל רב וירד מים עד ים וכל אשר יעשה יצליח. . . ריוח והצלחה עמד ליהודים. בצלו חמדתי וישבתי והייתי קרוב אליו והוא נשען על ידי. . . ויהי היום יום צרה ותוכחה . . . אז חלף רוח ויעבור זו כחו לאלוקו כמוץ יסוער מגורן וכעשן מארובה ונותרה בת ציון כסוכה בכרם באין משען ומשענה. שם

I dwelt serenely in my home, a house and wealth inherited from my ancestors, which was filled with G-d's blessings, in the city of Lisbon, a major city in the kingdom of Portugal. . . Treatises and scholars would issue forth from my home. Good judgment, knowledge and the fear of G-d was present in my home and within my walls. Powerful wealth and philanthropy, a place and renown, Torah and greatness on a par with the greats of yesteryear. I flourished in the palace of the king, Don Alphonse. He was a mighty king who ruled with tremendous power. His dominion stretched from sea to sea and everything that he did met with success. . . Prosperity and salvation was established for the Jews. In his shadow I sat with great delight. I was close to him and he leaned on me. . . However, that day of misfortune and rebuke came. . . A new wind blew and swept away his strength (soul) unto his G-d like chaff blown away from the granary or smoke from the chimney. The daughter of Zion remained like a fragile hut in a vineyard without support. **Ibid.**

C. Duke Ferdinand of Braganza Is Put to Death by King Joao II of Portugal
 וימלך תחתיו דון יואן מלך חדש אשר לא ידע. הפך לבו לשנוא שריו להתנכל בעבדיו ויתנכר לכל אוהבי אביו . . . כי קשרתם עלי כלכם לתת אותי ואת ארצי בידי מלכות ספרד. ויתפוש מהם שר וגדול ומשנה למלך (והוא יושב לבטח עמו) וימת אותו בחרב ואחיו הנשארים הרה נסו ברחו לנפשם. שם

A new king ruled in [Don Alphonse's] stead, Don Joao (John), who did not [want to] know [of the kindness and loyalty of the former king's assistants]. His heart was turned against his nobility to hate them and to ensnare his servants. He made himself as a stranger to all that loved his father. . . . [He accused them] all of plotting against him to hand him over, together with his land, to the kingdom of Spain. He arrested a great nobleman, [Duke Ferdinand of Braganza,] who was the second unto the king while [the duke] naively trusted him. He executed him by the sword and his remaining brothers fled to the mountains [of Spain] to save their lives. **Ibid.**

D. Don Yitzchok Abravanel Flees For His Life
 וידברו עלי רעה אשר לא צויתי ולא עלתה על לבי ובתוך ההפכה והנה שלח אלי משלחת מלאכי רעים לאמר מלך דבר רדה ואל תעמוד ואעש ככל אשר צוני ואלך למסעי ואני בתומי הולך אל מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע. ויהי בדרך במלון והנה איש עומד לנגדי ויאמר אלי אל תקרב הלום המלט על נפשך כי עת רעה היא וכי שמעתי דבת רבים מגור מסביב האומרים לנפשי ברית יכרותו . . . עזבתי נטשתי את נחלתי האשה אשר הוכיח ד' והילדים אשר חנן אלקים וכל אשר לי ואמלטה רק אני לבדי ואקום בעוד לילה ושמתי לדרך פעמי מפני צרה גברתי אנכי ברחתי וכי פתאום בא אידי כמוץ גנבתו סופה לא נדבק בידי מאומה מן החרם ואתמלטה בעור שני. השמש יוצא על הארץ והקול נשמע בית פרעה והרצים יצאו דחופים בדבר המלך לאמר רדפו ותפשוהו אחת דתו להמית יחד יבואו גדודיו וסולו עלי דרכים ורוכבי הרכש האחשתרנים רדפו אחרי כל היום וכל הלילה דרך המדבר ובחמלת ד' עלי לא נתנם להרע לי. ויהי כחצות הלילה אני יוצא מתוך מצרים מלכות פורטוגאל ואבוא אל מלכות קאשטיליא עיר קצה גבולה פה שיגורה דלה אורדין וירא כי לא יכול לי לצוד את נפשי לקחתה ואלך בדרך שלחני ד'. ויחר אפו חרק עלי בשיניו ויחשבני כאויב לו שלח ידיו בכל אשר כנסתי לי כסף וזהב וסגולת מלכים עובר לסוחר מכל אשר היו לפני בארץ ההיא ויקח כל אשר לי קרקע אגב מטלטלי עד בלי השאיר לי שריד. שם

He [also] spoke ill of me [and accused me] of things that were baseless. In the midst of the turmoil, he sent me a delegation of evil design, telling me to come to the king. I began to follow the [king's] directive and travel to the destination that he had designated. As I was at a roadside inn, a man came over to me and told me, "Don't go towards your destination. Save yourself! It is a time of disaster. I have overheard murmurings that they are plotting against you." I forsook my inheritance, the wife which Hashem chose for me, and the children with which Hashem had graced me, and all that I had. I escaped by myself all alone. I got up while it was still night and began traveling on the road. I was fleeing before the calamity that my master was about to create. My destruction was suddenly almost upon me like chaff carried away by a storm. I wasn't able to take anything with me and I was saved by the skin of my teeth. By the time the sun had risen, word came to the king's palace [that I had escaped]. The riders hurriedly pursued me with

orders to capture me and take me back to be killed. Whole troops of cavalry rode up and down the roads all day and night towards the back country [near the border]. Through G-d's pity over me, they were not able to harm me. It was at midnight that I left [proverbial] Egypt, the kingdom of Portugal, and came to the kingdom of Castille, to a city just by the border, Segura de La Ordin. The [horsemen that were in hot pursuit] saw that they could not capture me, [and gave up the chase]. I proceeded on the road which G-d had sent me. [Don Joao] was very angry [that I had gotten away]. He gnashed his teeth [in frustration] and viewed me as his enemy. He stretched forth his hand and took all that I had accumulated, i. e. silver, gold, the treasure of kings, any of my belongings that could be sold, that were mine in that land. Besides that which was moveable, he took all the real estate that I owned. Absolutely nothing remained [in my possession]. **Ibid.**

E. Abravanel Begins to Devote his Full Energies to the Study of the Torah
 זדים הליצוני עד מאד כי מתורתך נטייתי ואומר טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיך . . . ואף כי אמר אלקים נע ונד תהיה בארץ גר הייתי בארץ נכריה. הקדמת דון ר' יצחק אברבנאל לפירושו לס' יהושע

[I now felt that the reason that] the arrogant had held me in such great derision was because I had turned away from Your Torah. I said that [in the final analysis] it was better for me to have suffered so that I could now devote myself to the study of Your Torah. . . . Even though G-d had condemned me to wander about in the land and I was a stranger in a foreign country, [I felt that it was justified]. **Prologue to R. Yitzchak Abravanel's commentary to Joshua**

F. Abravanel is Called Again into Royal Service
 ופירשתי שלשת הספרים הראשונים יהושע . . . שופטים . . . ושמואל . . . והיה כל זה בתחלת שנת רמ"ד מהאלף הששי ליצירה וברצותי להתחיל בפירוש ספר מלכים נקראתי לבוא אל בית המלך הוא המלך ספרד עליון למלכי ארץ. הוא המושל במלכות קשטייליא ואראגון וקטאלונייא וסיציליא ושאר איי הים. ובאתי אל חצר בית המלך והשגל והייתי קרוב אליהם ימים רבים ויתן ד' אותי לחן בעיניהם ובעיני השרים היושבים ראשונה במלכות. ונתעסקתי בעבודתם שמנה שנים גם עושר גם כבוד אשר יעשה אותם האדם וחי בהם קניתי לי בחצריהם ובטירותם. הקדמת דון ר' יצחק אברבנאל לפירושו לס' מלכים

[During this time] I wrote commentaries to the first books [of the Prophets], Joshua, . . . Judges, . . . Samuel, . . . All of this occurred at the beginning of the [Hebrew] year 5,244 from the creation (1483-84). As I was beginning to commence writing my commentary to the book of Kings, I was called to the palace of the king, [King Ferdinand]. He is the king of Spain, more prestigious than any other king on earth. He rules over the kingdoms of Castille, Aragon, Catalonia, Sicily and other islands of the sea [i.e. Sardinia, Majorca, Minorca]. I [then] came to the court of the king and queen. I was close to them for many years and G-d granted me grace in their eyes and the eyes of the nobility who were of the first rank in the kingdom. I was involved in their service for eight years. [During that time,] I also accumulated wealth and honor, those things that give vigor to life. I [also] acquired property in their towns and cities. **Prologue to R. Yitzchak Abravanel's commentary to Books of Kings**

II. The Expulsion

A.

שנת מזר"ה ישראל לכד מלך ספרד כל מלכות גראנדה. והעיר הגדולה גראנדה רבתי עם שרתי במדינות ובחזקתו וגובה לבו חלף רוח ויאשם כחו לא-להיו. ויאמר עשו בלבו: במה אתרצה לא-להי המאזרני חיל במלחמה ובמה אקדם לקוני אשר נתן את העיר הזאת בידי אם לא בהכניס תחת כנפיו העם ההולכים בחשך שה פזורה ישראל ולהשיב לאמונתי הבת השובבה או להשליכה אל ארץ אחרת מעל פני לא ישבו עוד בארצי ולא יכוננו נגד עיני. ולכן יצא דבר מלכות ודתו כדת מדי ופרס וכרוזא קרא בחיל לכל משפחות בית ישראל: כי תעברו במים ותפלחון ותסגדון לאלהי הגוים טוב הארץ תאכלו כמונו היום ותשבו בארץ ותסחרוה. ואם תמאנו ומריתם ושם אלהי לא תזכירו ולא להי לא אתון פלחין קומו צאו מתוך עמי מארצות ספרד שביליא ומאירקא וסרדיניא אשר תחת ממשלתי. וכמשלש חדשים לא תשאר פרסה מכל אשר יקרא בשם יעקב בכל מחנות מלכותי. בעת היותי שם אני בחצר בית המלך יגעתי בקראי נחר גרוני דברתי אל המלך פעמים שלש כמו פי אתחנן לו לאמר הושיעה המלך למה תעשה כה לעבדיך הרבה עלינו מהר ומתן זהב וכסף וכל אשר לאיש מבית ישראל יתן בעד ארצו. קראתי למאהבי רואי פני המלך לבקש על עמי ורוזנים נוסדו יחד לדבר אל המלך בכל עוז להשית ספרי האף והחמה ואת המחשבה אשר חשב על היהודים לאבדם. וכמו פתן חרש יאטם אזנו לא ישוב מפני כל. והמלכה עומדת על ימינו לשטנו הטתו ברוב לקחה לעשות מעשהו החל וגמר. יגענו ולא הונח לנו. לא שלותי ולא שקטתי ויבא רגז. וישמע העם את הדבר הרע הזה ויתאבלו. ובכל מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע אבל גדול ליהודים. ותהי חרדה גדולה צרה כמבכירה אשר כמוה לא נהיתה מיום גלות יהודה. מעל אדמתו על אדמת נכר. ויאמר איש אל אחיו חזק ונתחזק בעד עמנו ותורת אלקינו מכל מחרף ומגדף. אם יחינו נחיה ואם ימיתנו ולא נחלל בריתנו. לא נסוג אחור לבנו ואנחנו נלך בשם ד' אלקינו. וילכו בלא כח שלש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו על אשר היה שמה הרוח ללכת ילכו. ויצא מלכם לפניהם וד' בראשם. זה יאמר לד' אני וזה יכתוב ידו לד'. מהם הלכו למלכות פרטוגאל ומהם למלכות נאברה הקרובים. והנה צרה וחשכה אפלה מנודח ומצאתם צרות רבות השוד והשכר והרעב והדבר. ומהם שמו בים דרך ונתיבה במים עזים. וגם שם יד ד' היתה בם להמם ולאבדם. כי רבים בני שוממה לעבדים ולשפחות נמכרו בכל גלילות הגוים ובים טובעו בים סוף צללו כעופרת. מהם באו באש ובמים כי נשרפו באניות ותבער בם אש ד'. סוף דבר כל משפטיו הרעים איש לא נעדר. אשר לחרב וכו' והדביקום שם הדבר היו לזעוה לכל ממלכות הארץ עד כי ספו תמו מן בלהות ונשארו מעט מזער מהרבה כמאמר אבותינו הן גוענו אבדנו כלנו אבדנו. יהי שם ד' מבורך. ר' יצחק אברבנאל בהקדמה לפירושו לס' מלכים.

In the year of the scattering of Israel (1492), the king of Spain conquered all of the kingdom of Granada. The grand city of Granada was very populated and was the most noble of the provinces. [Despite] its strength and arrogance, its spirit was replaced [with meekness] and its [G-d given] power was unfaithful to its Creator. Esau (the Christians) said to himself: How can I find favor with my god who has girded me with strength in war? What can I offer [as a gift] unto my master who has given this city into my hands? [There can be no greater gift than] bringing the benighted people, the scattered sheep of Israel, under the wings of the divine presence and to return the wayward daughter unto my faith or [if they do not accept,] to cast them out from my presence to another land so

that they dwell no longer in my land and will not tarry in my sight. Therefore, the pronouncement of the king and his statute was issued forth similar to the statute of Media and Persia [of old]. The announcement was called out with vigor to all of the families of Israel: If you pass through the waters [of baptism] and worship the god of the gentiles, you may eat the good of the land as we do this day and dwell in the land and trade therein. If you refuse and rebel and will not mention the name of my god and will not worship him, arise and take leave of the peoples of the lands of Spain, Seville, Majorca, and Sardinia, those under my domain. After three months time, no foot sole of those who call themselves Jacob shall remain in all of the encampments of my kingdom.

While I was in the court of the palace of the king, I wearied in my calls [for mercy], my throat became hoarse talking to the king. Twice and three times did I entreat him with my mouth saying, "Save [us] oh king! Why do you do so to your servants? Ask of us for any amount of gold and silver. Any of the house of Israel would give up all of his possessions for the sake of his land." I called my friends, those that see the face of the king, to make an appeal on behalf of my people. The advisors met together to speak to the king with all of the pressure [that they could exert] in order to annul the documents of anger and wrath and the plan to obliterate all of the Jews. As a deaf adder did he close his ears and would not respond to anyone. The queen, [Isabella], stood by his right side to oppose us. She seduced him with her abundant [sweet] talk to undertake his actions. He began and completed it. We were weary and did not rest. I neither was complacent nor was quiet, but yet the trouble came. The people heard this terrible thing and they mourned. Everywhere that the proclamation and decree of the king came, there was great mourning to the Jews. There was a terrible trembling and pain like a woman giving birth to her first child. Nothing like it ever occurred from the time of the exile of Yehudah from his land to a foreign country. Each man told his brother, "Strengthen yourself and we will be strong for our people and the Torah of our G-d against all of those that disgrace us and the blasphemers. If He will give us life, then we will live. If He kills us, we will not desecrate our covenant. We will not turn our hearts backwards. We will go in the name of Hashem, our G-d." They [wearily] went without strength, three hundred thousand people, of whom I was in their midst. Where the wind took them did they go. Their king went before them, G-d at their head. This one said, "I am for Hashem" and the other pledged his hand to Hashem. Some went to Portugal and some went to the kingdom of Navarre which were close by. Behold they were driven to calamity, darkness and gloom. Many disasters, desolation, destruction, hunger and plague met up with them. Some of them made their way by sea and traveled the path of the turbulent waters. Even there, the hand of G-d was against them to confound and destroy them, for many of the children of the desolate [of Israel] were sold as maid servants and slaves amongst all of the areas of the gentiles. [Others] drowned in the [proverbial] Red sea. They sank as lead. Some went into fire and water, for they were burnt in the ships and the fire of G-d consumed them. The outcome was the fulfillment of all of His terrible judgments, none was missing. *He who was condemned to the sword etc.* (Jeremiah 15:2). The plague clung to them. The [refugees] were a source of trembling throughout all of the kingdoms on earth. They were almost entirely destroyed by the terrors [of the exodus from Spain]. There remained only a very small remnant, as our forefathers said, (BaMidbar 17:27) "Behold we die, we perish. We are all perishing." **The Introduction of the Commentary of Rav Yitzchak Abravanel to the Book of Kings**

B.

וגלת החל הזה לבני ישראל אשר כנענים עד צרפת וגלת ירושלם אשר בספרד ירשו את ערי הנגב: עובדיה פרק א פסוק כ

And this exiled host of the people of Israel, who are among the Canaanites (Germans and Slaves), as far as Zarephath (France); and the exiles of Jerusalem, who are in Sepharad (Spain), shall possess the cities of the Negev. **Ovadhiah 1:20**

ואע"פ שעתה אין בצרפת ולא בספרד איש אשר בשם ישראל יכונה לא איש א-ל ויכזב כי תמיד יתקיים היעוד הזה באותם אשר יצאו משם או בכניהם אשר ילדו. ואולי שכוון גם כן אל בני ישראל אשר יצאו מכלל הדת מתוקף הצרות והשמדות ונשארו בצרפת ובספרד לאלפים ולרבבות קהלות גדולות שהם ישובו ובקשו את ד' אלקיהם כמו שמהם עושים היום הזה ובם תתקיים זאת הנבואה. ר' יצחק אברבנאל בפירושו לעובדיה א:כ

Even though there is no one in France or Spain who identifies himself with the people of Israel, G-d is not a man to be unfaithful. For the prediction will invariably be fulfilled with those who left from there or with the children born from them. **Perhaps the verse also has in mind the members of Israel who became apostates due to the grave adversities and forced conversions. There remain in France and Spain thousands and myriads [the remnants] of great communities who will seek out Hashem, their G-d, as they are doing [even] today.** With them the prophecy will be fulfilled. **The Commentary of Rav Yitzchak Abravanel to Sefer Ovadhiah 1:20**

III. The Fall of Naples

A.

גם אני אבחר דרכם דרך אניה בלב ים ואני בתוך הגולה באתי עם כל ביתי הבנים בני והצאן צאני פה העירה נאפולי ההוללה אשר מלכיה מלכי חסד הם. השנה הזאת שנת "גרים" הייתם. ודברתי אל לבי אשר נדרתי אשלמה לפרש ספר מלכים אשר לא עשיתי עד כה. ר' יצחק אברבנאל בהקדמה לפירושו לס' מלכים.

I also chose to go in their path, through a ship in the midst of the sea. I, together with the exiled [of Spain], arrived here in Naples, the city of acclaim whose kings are compassionate rulers, together with my family, my children and possessions. This year, the year of "גרים", [1492-1493], I decided to fulfill the vow that I had made to complete the commentary to the Book of Kings, which I had not yet finished. **The Introduction of the Commentary of Rav Yitzchak Abravanel to the Book of Kings**

B.

באתי לעיר נאפולי עד למעלה גם שם לא הונח לנו כי שרק ד' לזבוב מלך צרפת אשר כלנו ויעלו פרשיו על הארץ ויכבשוה ובשצף קצף משלו בה ויעבטוה. לא עמד איש בפניהם ועם לא יחרדו כי כלם מרדו במלכם וזקנים קמו עמדו ובגד בוגדים בגדו וכי רבו עבדים המתפרצים ובמושב לצים בראש כל חוצות לקמצים קמו לבלע נחלת ד' בני ציון היקרים

עניים ועשירים מלאים וחסרים חשך אורה וקדר שמשם הוכו בסנורים. צלמות ולא סדרים ושממה כמהפכת זרים ישליו אהלים לשודדים נתנו למשסה יעקב ואכלו את ישראל בכל פה ויתנו אותם עניים מרודים קרועי בגדים נעים ונדים בניהם ובנותיהם הלכו שבי לשפחות ולעבדים איש הישר בעיניו יעשה והיתה עדת ד' כצאן אשר אין להם רועה. ורבים מעמי הארץ המתיהדים מאימת המות מפני חרדות חלפו תורות עברו חק וגם מהם שפכו דמם כמים ובחכי איש גודים. ויותר מהמה נשבר לבי בקרבי על היהודים המרודים כי נכנסו באניות אנשים ונשים עוללי טפוחים ובכל אניה ואניה היתה תאניה ואניה מכרו אותם לשבאים והמלחים נעשו קוצים כסוחים צנים ופחים ורובם יצאו מכלל הדת ובשבי ובכזה הלכו נדחים. לא ידם נגעה בנו רהבים וחברי גנבים כי ד' הוגה על רוב פשעי עדתו לשטותם בה הרחוקים והקרובים ורעים אהובים היו לה לאויביה. ר' יצחק אברבנאל בהקדמה לפירושו לס' דברים.

I came to the wonderful city of Naples. But even there we did not experience respite. G-d made that fly buzz over us, the king of France, [Charles VIII], who consumed us. His soldiers attacked the land and conquered it. For a short period, with intense animosity, did he rule over Naples and plunder it. No one resisted them nor were the common people afraid of them, for they all rebelled against their king, [King Ferdinand II]. The elders arose, and stood up and dealt very treacherously. Many were the servants that broke the bounds of propriety. After careful planning, the mobs in the streets arose like grasshoppers to swallow up G-d's inheritance, the precious children of Zion, poor and rich, healthy and sick. Their light darkened and their sun blackened. They were smitten with blindness. There was death and chaos, desolation like the overthrow of strangers. The tents of robbers prospered, Jacob was turned over to plunderers who totally consumed Israel. They left them desperately poor, with tattered clothing, wandering without a home. Their sons and daughters became captives to be sold as slaves. Every man did as he saw fit and G-d's congregation were like sheep without a shepherd. Many of the simple people converted because of the fear of death. Because of the horrors, they changed their religion and violated the law. But even the blood of some of these people was spilled like water, through the leader of the troops. But even more so, is my heart broken for the poor Jews who entered the ships, men, women and little children. In every ship, there was crying and mourning. They sold them as captives (slaves). The sailors [mistreated them and] were like burning thorns [to the captives]. Most of them forsook Judaism and, in the captivity and plunder, they went away feeling abandoned. But it wasn't their hand that struck at us, those arrogant bands of thieves, it was G-d's punishment for the great sins of His congregation. He let those that were far and near to be plundered, for those that formerly were friends and beloved were now treated as enemies. **The Introduction of the Commentary of Rav Yitzchak Abravanel to the Book of Deuteronomy**

C.

ונכנסתי באניה בלב ים ובחמלת ד' עלי באתי לאי קורפו. ר' יצחק אברבנאל בהקדמה לפירושו לס' מלכים.

I entered a ship that took me to the heart of the sea. With G-d's compassion I arrived in the [Greek] island of Corfu. **The Introduction of the Commentary of Rav Yitzchak Abravanel to the Book of Kings**

IV. The Master Commentator

A.

שאלה המ"ב למה בכל הפרשה הזאת נאמר תמיד בזכירת שם העליון ד' אלקים ולא אלקים בלבד כמו שנזכר בכל מעשה בראשית ולא שם ידו"ד בלבד כמו שנזכר תמיד בפרשה והאדם ידע אלא ד' אלקים שני השמות בחבור אם לא בדברי הנחש ודברי האשה עמו שתמיד זכרו שם אלקים ולא השם הנכבד ומה ענין מאמר חז"ל (ב"ר פרשה י"ב) נזכר שם מלא על עולם מלא והוא מאמר שגור בדברי הראב"ע ולא בארו משום מקום. פירוש דון ר' יצחק אברבנאל לבראשית כ:ד

The forty second question: Why in this entire section (Genesis 2:4-3:24), when G-d's name is mentioned, is ד' אלקים used rather than אלקים alone, as it was used during the entire previous description of the Creation, or ד' alone as it is constantly mentioned in the section beginning with the words, "And Adam knew", but rather ד' אלקים both names together? The only exception is the conversation between the "serpent" and the woman where they constantly use the term אלקים rather than the more honored form ד' אלקים. And what is the meaning of the statement of our Sages, of blessed memory (Beraishis Rabbah 12), "The complete name of G-d was mentioned on a world that was complete"? This statement is commonly quoted by Rav Avraham ibn Ezra. However, he never explained it in any of the places [where he mentioned it]. **The Commentary of Rav Yitzchak Abravanel to the Book of Genesis 2:4**

B.

וכתוב בספרי האומות שתאומת קין שהיתה אשתו היתה שמה קלמ"אנא ותאומת הבל שהיא אשתו היתה שמה בלב"ירא ומדברי יוסיפון הקדמניות. פירוש דון ר' יצחק אברבנאל לבראשית ד:א

It is written in the works of the non Jews that the twin of Cain was his wife and her name was "Kalmana". The twin of Abel was his wife and her name was "Balbira". It is [also] found in the words of Josephus in his work, "Antiquities". **The Commentary of Rav Yitzchak Abravanel to the Book of Genesis 4:1**

C.

ואולי מפני זה ג'ירונימו החכם שהעתיק ספרי הקדש לנוצרים . . . . ר' יצחק אברבנאל בהקדמה לפירושו לס' שמואל

Perhaps because of this did the [Biblical] scholar Jerome, who translated Scripture to the Christian [world] . . . **Introduction of the Commentary of Rav Yitzchak Abravanel to the Book of Samuel**